

Na osnovu člana 20 stav 4 Zakona o organskoj proizvodnji ("Službeni list CG", broj 56/13) Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

Pravilnik o bližim uslovima i pravilima za preradu, pakovanje, prevoz i skladištenje organskih proizvoda*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 83/2016 od 31.12.2016. godine, a stupio je na snagu 8.1.2017.

* U ovaj pravilnik je prenijeta Regulatorna Evropske komisije (EK) br. 889/2008 od 5. septembra 2008. godine o detaljnim pravilima za sprovođenje Regulatorne Savjeta 834/2007.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi i pravila za preradu, pakovanje, prevoz i skladištenje organskih proizvoda.

Član 2

Aditivi, pomoćne materije u preradi i druge materije i sastojci koji se mogu koristiti za preradu organskih proizvoda ili hrane za životinje i svi postupci prerade, kao što je dimljenje, treba da budu u skladu sa principima dobre proizvodne prakse.

Postupci prerade organskih proizvoda obuhvataju:

1) preduzimanje mjera opreza, kako bi se izbjegla opasnost od kontaminacije nedozvoljenim supstancama ili proizvodima u organskoj proizvodnji;

2) sprovođenje odgovarajućih mjera čišćenja, praćenja njihove efikasnosti i vođenje evidencije o tim postupcima.

Ukoliko se u istoj proizvodnoj jedinici pripremaju ili skladište proizvodi koji nisu proizvedeni metodama organske proizvodnje sprovode se mjere kojima se obezbjeđuje:

1) da se postupci obrade i prerade vrše neprekidno dok se ne obradi cijela serija, prostorno ili vremenski odvojeno od postupaka koji se obavljaju na proizvodima iz neorganske proizvodnje;

2) da se organski proizvodi prije i poslije obrade i prerade skladište, prostorno ili vremenski, odvojeno od proizvoda iz neorganske proizvodnje;

3) evidentiranje podataka o postupcima prerade i prerađenim količinama;

4) identifikacija serija i onemogućavanje miješanja ili zamjene sa proizvodima iz neorganske proizvodnje;

5) da se obrada i prerada organskih proizvoda obavljaju samo nakon čišćenja opreme za preradu.

Član 3

Za preradu organskih proizvoda mogu se koristiti aditivi, pomoćne supstance, arome, voda, so, minerali, elementi u tragovima, vitamini, aminokiseline i drugi sastojci dati u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

U proizvodnji organskih proizvoda mogu se koristiti poljoprivredni sastojci, koji nisu proizvedeni metodama organske proizvodnje, dati u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Organski proizvodi treba da sadrži samo organske sastojke.

Ukoliko se organski proizvod proizvodi od sastojaka dobijenih u prelaznom periodu, taj proizvod treba da sadrži samo jedan sastojak poljoprivrednog porijekla.

Član 4

Za proizvodnju kvasca i proizvoda od kvasca u organskoj proizvodnji mogu se dodavati samo dodaci dati u Prilogu 1 ovog pravilnika.

U organskom proizvodu i hrani za životinje koja je proizvedena metodama organske proizvodnje kvasac koji je dobijen metodama organske proizvodnje ne smije se miješati sa kvascem koji nije dobijen metodama organske proizvodnje.

Član 5

U postupku prerade morskih algi, svježe ubrane morske alge treba da se ispiraju isključivo morskom vodom, osim dehidriranih morskih algi koje se mogu ispirati vodom za piće.

Za uklanjanje vlage iz morskih algi može se koristiti so.

Za sušenje morskih algi ne može se koristiti plamen za sušenje koji dolazi u direktan kontakt sa morskim algama.

Užad i druga oprema koja se koristi u procesu sušenja morskih algi ne smije se premazivati premazima protiv obrastanja i materijama za čišćenje ili dezinfekciju.

Član 6

U organskoj proizvodnji vina primjenjuju se sljedeći enoloških postupci:

- 1) termička obrada, pod uslovom da temperatura ne prelazi 70 °C; i
- 2) centrifugiranje i filtracija, sa ili bez inertnih sredstava za filtriranje, pod uslovom da veličina otvora ne bude manje od 0,2 mikrometra.

U organskoj proizvodnji vina mogu se dodavati samo proizvodi i materije date u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

U organskoj proizvodnji vina ne mogu se primjenjivati sljedeći enoloških postupci:

- 1) djelimično koncentrisanje hlađenjem radi povećanja prirodne alkoholne jačine izražene u volumnim procentima za vino, usljed specifičnih klimatskih uslova;
- 2) uklanjanje sumpor dioksida fizičkim postupcima iz svježeg grožđa, šire, djelimično fermentisane šire, djelimično fermentisane šire dobijene od prosušenoga grožđa, koncentrisane šire, rektifikovane koncentrovane šire i mladog vina u vrenju;
- 3) obrada elektrodijalizom i katjonskim izmjenjivačima, radi postizanja stabilnosti vina na tartarate za proizvode: djelimično fermentisanu širu koja se koristi za ljudsku upotrebu, vino, likersko vino, pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino, kvalitetno aromatično pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, biser vino, gazirano biser vino, vino od prosušenog grožđa i vino od prezrelog grožđa;
- 4) djelimična dealkoholizacija vina, odnosno korekcija alkoholne jačine u vinu.

Član 7

Organski proizvodi mogu da se prevoze do objekata za veleprodaju i maloprodaju u odgovarajućem pakovanju, kontejnerima ili vozilima koja su zatvorena, na način da se sadržaj ne može zamijeniti bez oštećenja pečata i etikete, kojima je obilježen organski proizvod i na kojima je navedeno:

- 1) ime i adresa, odnosno naziv i sjedište proizvođača, kao i vlasnika ili prodavca proizvoda, ako nijesu istovremeno proizvođači;
- 2) naziv organskog proizvoda, odnosno hrane za životinje, sa navodom organski proizvod;
- 3) naziv, odnosno broj koda kontrolnog tijela koje vrši kontrolu;
- 4) identifikaciona oznaka serije kojom se omogućava sljedljivost serije sa evidencijama proizvođača, prema potrebi.

Oznake na organskim proizvodima mogu se navoditi na pratećem dokumentu sa podacima o dobavljaču i/ili prevozniku, koji se može pričvrstiti na ambalažu, kontejner ili prevozno sredstvo organskog proizvoda.

Zatvaranje ambalaže, kontejnera ili vozila u toku prevoza organskih proizvoda nije obavezno ako:

- 1) postoji direktan prevoz između dva proizvođača organskih proizvoda;
- 2) organske proizvode prati dokument iz st. 1 i 2 ovog člana;
- 3) pošiljalac i primalac organskog proizvoda evidentiraju podatke o prevozu organskog proizvoda.

Član 8

Prilikom prevoza hrane za životinje dobijene metodama organske proizvodnje u druge objekte za proizvodnju, preradu ili skladištenje, treba da se obezbijedi da:

- 1) hrana za životinje tokom prevoza bude fizički odvojena od hrane za životinje iz prelaznog perioda i hrane za životinje iz neorganske proizvodnje; i
- 2) se vozila i/ili kontejneri koji se koriste za prevoz proizvoda iz neorganske proizvodnje, mogu koristiti za prevoz hrane za životinje dobijene metodama organske proizvodnje, pod uslovom da su ta vozila i/ili kontejnere prije početka prevoza tih proizvoda očišćeni;
- 3) se prevoz hrane za životinje dobijene metodama organske proizvodnje vrši fizički ili vremenski odvojeno od prevoza drugih gotovih proizvoda;
- 4) se tokom prevoza evidentira početna količina proizvoda, kao i svaka pojedinačna količina proizvoda koja je isporučena u toku jedne isporuke.

Član 9

Živa riba proizvedena metodama organske proizvodnje prevozi se u odgovarajućim rezervoarima sa čistom vodom, koja zadovoljava fiziološke potrebe u pogledu temperature i rastvorenog kiseonika.

Prije prevoza ribe i ribljih proizvoda proizvedenih metodama organske proizvodnje, rezervoari treba da budu detaljno očišćeni, dezinfikovani i isprani.

Tokom prevoza žive ribe treba preduzeti mjere predostrožnosti radi smanjenja stresa, a gustina ribe koja se prevozi, treba da bude na nivou koji nije štetan za ribe.

Član 10

Proizvodnja hrane za životinje koja je dobijena od sirovina koje su proizvedene primjenom metoda organske proizvodnje vrši se vremenski i prostorno odvojeno od proizvodnje hrane za životinje iz neorganske proizvodnje.

U proizvodnji hrane za životinje koja je dobijena od sirovina koje su proizvedene primjenom metoda organske proizvodnje:

1) organski sastojci u istom proizvodu ne treba da budu prisutni sa sastojkom koji je isti ili iste vrste iz neorganske proizvodnje ili iz proizvodnje prelaznog perioda;

2) sirovine koje se koriste za proizvodnju hrane za životinje ne smiju se tretirati hemijsko sintetičkim rastvaračima;

3) ne mogu se koristiti supstance i postupci kojima se proizvodu vraćaju svojstva koja su izgubljena prilikom prerade i skladištenja hrane za životinje i koje mogu da dovedu u zabludu u pogledu prirode tih proizvoda.

Prilikom proizvodnje hrane za životinje, mogu se dodavati proizvodi, odnosno dodaci u proizvodnji hrane za životinje koji su dati u Prilogu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 11

Ako se tehnološke linije koje se koriste u organskoj proizvodnji koriste i za preradu proizvoda, odnosno sirovina iz neorganske proizvodnje, te linije prije početka korišćenja treba detaljno očistiti, oprati i evidentirati sredstva i način čišćenja tehnoloških linija (porijeklo, dobavljač, datum primjene, vrsta i naziv, količina upotrebljenih sredstava za čišćenje i dezinfekciju).

Član 12

Ukoliko se u objektima za skladištenje pored organskih proizvoda nalaze i drugi poljoprivredni proizvodi, organski proizvodi čuvaju se odvojeno od ostalih poljoprivrednih proizvoda ili hrane za životinje.

Ukoliko se u objektima za skladištenje pored organskih proizvoda nalaze i drugi poljoprivredni proizvodi, organski proizvodi se označavaju, radi onemogućavanja miješanja ili zamjene sa proizvodima iz neorganske proizvodnje.

Organski proizvodi koji su upakovani i označeni, mogu se čuvati u istim prostorijama skladišta sa proizvodima iz neorganske proizvodnje, u posebnom dijelu koji je označen.

Član 13

Na proizvodnoj jedinici na kojoj se obavlja organskoj proizvodnja bilja, morskih algi, stoke i životinja iz akvakulture ne mogu se skladištiti sirovine koje nijesu proizvedene metodama organske proizvodnje.

Na poljoprivrednom gazdinstvu, mogu se skladištiti alopatski veterinarski medicinski proizvodi i antibiotici, pod uslovom da su propisani od strane veterinara i pod uslovom da se skladište na lokaciji koja je pod nadzorom.

Član 14

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o preradi, transportu i skladištenju proizvoda organske proizvodnje ("Službeni list RCG", broj 38/05).

Član 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 320-5816/16-3

Podgorica, 29. decembra 2016. godine

Ministar,
mr **Milutin Simović**, s.r.

NAPOMENA REDAKCIJE: Priloge u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:

Prilozi